

som var begrundet i en ganske overordentlig stærk Stigning i Raamaterialiernes Pris og Arbejdslønnen over det hele, har allerede bragt Ølsalget overordentlig meget ned. Den højtærede Finansminister kan jo ikke være ubekendt med, at Ølskatten i Januar dette Aar allerede var ca. 23 pCt. mindre end i Januar 1911. For Februar er Tallet vel ikke offentliggjort, men det er mig bekendt, at der ogsaa for denne Maaned vil være en ret anselig Nedgang, selv om den ikke naar op til det andet Tal. Det maa her erindres, at naar Nedgangen i Februar ikke bliver saa stor, er det medvirkende dertil, at Februar Maaned i Aar har 29 Dage, og Beløbet er et saadant, at hver Dags Indtægt kan paavirke Procenten. Men kommer der nu en Forhøjelse til, som bringer Prisen fra de 12 Øre op til maaske 14 Øre, tror jeg rigtignok, at den Nedgang, der allerede er antydet for Januar og Februars Vedkommende, vil antage ganske anderledes store Dimensioner. Jeg vil altsaa meget vel kunne stemme for en klækkelig Forhøjelse af Ølskatten, men jeg henstiller meget, at man bestræber sig for, at den ikke bliver større, end at den skæpper bedst muligt i Statens Kasse.

Endelig vil jeg sige et Par Ord om Brændevinsskatten, som den populært hedder, eller, som det hedder i Lovforslaget, Beskatningen af Spiritus. Det er lykkeligt, at man kommer til denne Skat. Det har ganske naturligt forekommet mine Meningsfæller og mig, at det har varet længe, inden vi kom saa vidt. Da jeg for 10 Aar siden kom herind i Rigsdagen, hed det stadig, naar jeg hørte mig for, hvordan det gik med denne Skat: Ja, den kommer, den kommer med Løsningen af de sociale Spørgsmaal. Men hvad have vi egentlig bestilt her i Rigsdagen i de 10 Aar? Mig bekendt ikke stort andet end at løse sociale Spørgsmaal mere eller mindre heldigt, i alle Tilfælde at give en Masse Penge ud til, lad mig sige, Forsøg paa disse Spørgsmaals Løsning. I store Baner have vi givet Penge ud, men Brændevinsskatten har ladet vente paa sig. Nu kommer den, og derfor bør vi naturligvis hilse den med Glæde. Jeg siger det aabent, at det glæder mine Meningsfæller og mig at se den, og vi vilde gerne have, at den skulde give det mest mulige. Jeg kan for mit Vedkommende navnlig tiltræde den Tanke, som i Gaar blev udtalt af det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen), at man ikke bliver staaende ved de 60 Øre, men af praktiske Hensyn

gaar til 64 Øre og saa kun tager een Afgift over det hele. — Jeg nærer ikke nogen Tvivl om, at man med Hensyn til Afgiften paa Brændevin meget let kommer til Rette, men ogsaa der er der berettigede Krav fra Fabrikanternes Side, som man uden at genere Statskassen kunde tage noget mere Hensyn til, end man har gjort det i det andet Ting.

Skulde jeg i øvrigt sige noget angaaende Brændevinsskatten, da er det dette, at jeg vilde have ønsket, at Regeringen havde fremsat Forslag om Statsmonopol. Vi have fra meget regeringsvenlig Side under en Diskussion, der fandt Sted vistnok i afvigte Efteraar om Skattelovene, hørt, at man kunde tænke sig — der var Tale om Cigaretafgiften — Muligheden af et Tobaksmonopol. Jeg tror imidlertid, at Gennemførelsen af et Tobaksmonopol vilde volde saa mange praktiske Vanskeligheder paa Grund af de uhyre mange smaa Virksomheder, der findes baade til Tobakkers Behandling og til Fremstilling af Cigarer, at den vilde være uoverkommelig. Derimod tror jeg, at et Monopol for Brændevinens Vedkommende er ganske overordentlig let at praktisere. Der er paa dette Omraade et saa lille Antal Fabrikker, at en Ordning med disse enten ad Frivillighedens eller ad Ekspropriationens Vej overordentlig let lader sig gennemføre. Jeg antager, at disse Fabrikkers Værdi rundt regnet repræsenterer et Beløb af 15 Mill. Kr. Hvis Staten overtog disse, vilde den kunne gøre det uden Brug af synderlig Penge, i alle Tilfælde vilde det meget let kunne ske ved et dansk Obligationslaan. Hvis Staten derefter lod de nuværende Ejere overtage de Fabrikker, der skulde vedblive at bestaa, i Forpagtning og svare blot en Afgift af 6 pCt. af Erhvervelsessummen om Aaret, saa havde Staten de 4 pCt. til Forrentning, og de 2 pCt. til Amortisation, og den vilde da om 28 Aar, uden at have givet en Øre ud, eje alle Landets Fabrikker. Det forekommer mig, at dette i høj Grad maatte tiltale Afholdsmændene, idet de jo vente, at vi til den Tid skulle være helt færdige med Brændevinsdrikingen, og saa var det jo grumme bekvemt til den Tid at sige: nu holde vi op, nu har det betalt sig, nu have vi Raad til at levere det Aktiv, Drankerne selv have afbetalt det, og nu kunne vi abandonnere det hele. — Men aldeles bortset fra dette, at Staten paa en saare bekvem Maade kom i Besiddelse af et godt Aktiv, som den til enhver Tid kunde gøre med, hvad den vilde, saa vilde Staten i disse Aar ganske være Herre